

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

Ціна примірника 25 м. Чвертьрічна передплата разом з оплатою пошт. в краю 300 м; за границею разом з оплатою пошт. 800 марок, поодиноке число 80 м. В Америкі 2 дол. річно. Адреса Редакції і Адміністрації: Перемишль, вул. Побережжя ч. 1.

Оголошення: 50 м, за один петитовий рядок або його місце. — Дрібні оголошення по 15 м від слова. — Некрологи і матрим. оголошення по 30 м. від слова. Оголош.: більшим друком платиться подвійно.

політично-економічний орган.

Не побореш духа!

«Не сполючили нас 500 літ Польщі, не змосковцями 200 літ Москви, — даремні і винні змагання наших польономанів, марна робота наших москвоманів! Народ наш був, є і буде, світська інтелігенція наша останеся чисто-народною інтелігенцією, а клир світлий і ліберальний, клир, ідучий поруч з наукою, поступом і потребами народа, останеся нашим українським клиром. Всі змагання, всі «реформи», всі «успіхи» ворогів будуть тільки кригою, що зверхи скувала ріку, і пирснуть, як она за першим пробліском весни і підуть, підуть доли водою» — Так писав Корніло Устиянович ще в 1884 р., коли з вікового сну нац народ в Галичині будився ційоно до політичного життя і коли сам Устиянович після довгих сумнівів що до будучности нашого народа, по перечитанню світлих і сумних картин нашої історії дійшов врешті до цього переконання, що не пропасти нам. Ці самі думки приходять і тепер, коли після тяжких ран, які завдано нашому народови за час довголітньої війни за свою судьбу, він помимо неприхильної для себе міжнародної ситуації не сходить зі своїх поглядів, а обриває їх із впертістю, що виникла в приповідку (впертий як хахол, party jak Rusin!).

Ще раз потверджується правда, що поразка, хочби й не знати як болюча, на кровавому полі боротьби, ще не рішає про життя або смерть народа. З другої-ж сторони і побіда віднесена на полі боротьби, не забезпечує побідникови силою здобутого стану поведання в такій мірі, щоби він міг спокійно проковтнути живе тіло побороного народа. Коли дух народа живий, постійне поневолення є немислиме.

Побіда Франції відобрала Німеччині єї фізичну силу, але дух в німецьким народі остався, і він то не дає Франції спокійного дня, ні ночі.

І нас побіджено в минулому змаганню. Наші фізичні сили вичерпались. Наша сила, армія, лягла в землю. Остався в нас одначе дух. І ось тепер ведеться наступ на нашого духа. Наступ цей є глибоко обдуманий і ведеться пляново. Спершу проваджено його загально, дошкулювано. Це був рукопашний бій після довго острілюваних позицій. Ворог зверся до наших окопів. Нам остались ще поодинокі осадні пункти, в яких розпачливо але й успішно борониться наш дух. Це дух народу, який був колись державним народом, який лававо ставав на захист своєї землі, котрий творив свої питомі, культурні цінности. І ось до оборони тих культурних цінностей імстинктивно згуртовується в єдну громаду все громадянство. Ми бачимо це по односердній костаї нашого народа що до заховання чистоти і окремішности своєрідного обряду. Це ми бачимо рівнож в поставі, яку прийняв народ до оборони прав своєї мови й культури та до оборони своєї національної школи. Наступ іде на все, що ціхує нас як націю, на все національне, на все нам дороге. Тут не ходить вже о це, щоби приневолити нас відректися своїх державних мрій. З цього же має противник позитивної користі на дахшу мету. Він іде наступом на нашого національного духа, на все те, що його скріплює і його піддержує. Звідси походить це

дитинне, насильне пришпилювання нам назви «Русинів», тут родиться заперечування нам нашого окремого національного «Я». Наступ іде зорганізований на всіх полях, а зосереджується в сучасну хвилю коло нашої національної школи. Від кільканайцяти літ не збільшилось число наших гімназій, хоч потреби наші зростають. Цього доказом є ті численні приватні гімназії, які народ засновує останнім зусиллям своїх економічних сил і ті приватні, народні школи та позитивні змагання до заложення своєї вищої школи. Польське громадянство видимо здає собі з цього справу, що його фізична перемога не довела до наміченої цілі. Не має таких силою скованих кайданів, щоби їх нова сила розкути не могла. Це сила духа. Це добре розуміє противник і всі сили звернув в ту флянку.

Удар іде звернений і на нашу інтелігенцію. За ціну хліба і посади хочеться розколювати серед неї угодові настрої. Коли не не помагає, тоді поступається більш безцеремонно і безоглядно. Підсувається голодному інтелігентови конскрипційну лісту, а коли він напише в рубриці державна приналежність — «Сх. Галичина» — звільняється його з посади. Це справді по джентельменськи! На посади управителів бюр, судів, гімназій вишукується людей котрих переконання й життєві засади змінюються в міру зміни політичних умовин і зросту чи зменшення шанса політичної натурі. Чи такими волами можна скоро добігти до мети — є дуже сумнівне.

Щоби розеднати й незалежну від місячної платні частину нашої інтелігенції, — наше духовенство, — придумується для його заборону виставлювання метрик в українській мові (що свобідно робилося за часів Австрії!) під загрозою арешту. Та наше духовенство було все майже в часах війни в арешті — і.. навикло до виконування заряджень єпископських ординаріятів та наказів чести.

Найбільш завзятий бій іде коло найбільшої кріпости, цих гордоців кожної модерної нації, коло національної школи. Тут вже не іде о допомогу на підтримування приватних заведень, ані не ходить о виасигнування сум на наукові середники, — про це не мріє ні одна наша школа. Щоби забезпечити в матеріальні засоби наші приватні школи, звернулося старе, бо 40-літнє Українське Педагогічне Товариство з зазивом до громадянства уладити коляду на Рідну Школу. Та тутже з боку місцевих влад приходиться зустрічати знову з перешкодами.

Староста забороняють уладжувати коляду на «Рідну Школу» з огляду на публічний спокій. Коляда, це старий український звичай. Не було випадку в часі Австрії навіть підчас війни, щоби влада виступила проти цього традиційного звичаю. Не було гакож випадку, щоби з тої причини прийшло коли-небудь до заворушення публічного спокою.

За всіма тими заборонами виглядає злякане лице урядовця, який бачить, що наш народ сам зачинає творити свої культурні цінности. Польське суспільство видимо затрівожилося і починає тратити міру в своїх засобах в боротьбі з культурними стремліннями українського населення Сх. Галичини. В кількох місцевостях жандармерія сконфіскувала зібрані на Українське Педагогічне Товариство гроші, в інших слідить і безспокоїть тих, що

уладжували коляду на ту ціль, в кількох повітах староста закрили зовсім повітові організації Українського Педагогічного Товариства, які не є політичними а мають лишень на цілі поширення і піднесення рівня освіти.

Будучий історик відродженої Польщі і патріот, що обертає картку за карткою історії наших днів, спаленіє зі стиду і відкине книжку на бік. Бо користі з такої політики нікому, немає й не буде, а шкоди чимало.

В Імени Річпосполитої Польської!

Суд Окружний в Перемишлі, як трибунал для справ пресових орік після §§ 489 і 493 п. к. що: 1) зміст статті уміщеної в ч. 2. виходячої в Перемишлі періодичної часописи «Український Голос» з дня 8 січня 1922 під заголовком «Народний З'їзд» в устуні від слів: в котрих Народний З'їзд піддержує до кінця містить знамена злочину з § 58 с) і 65 а) з. к. 2) що конфіскація цього числа часопису «Український Голос» є оправдана. 3) що розповсюдження згаданого артікулу є заборонене.

Заразом поручається Редакції часопису «Український Голос», по мисли § 20 уставу пресової, щоби зміст сего оречення на першій стороні найближшого числа свого часопису без причин умістила.

Суд окружний в Перемишлі, Відділ VI.
дня 27. падолиста 1921. (Підпис нечиткий.)

Жінка а політика.

Стаття п. Гнідий: «Українській жінці», в ч. 2 «Укр. Голосу» привеволила мене забрати слово в порушеній нєї kwestії.

Годжуся вповні з шан. авторкою, що українська жінка мусить піднятися душею, розвинути культурно в модерну, величаву жіночу постану, зістати вірною своєї природі, правді життя і брати участь у розвитку свого народа. Одначе тоді не повинна вона і не може, особливо під винішню хвилю, «бути як найдалше від політики», як цего жадає авторка. Навпаки — мусить вона в політично-державнім життю стати побіч мущини, брати в нїм як найживішу участь, щоби спекулятивну, макіявелську політику очистити від бруду, внести до неї етичний елемент, убагородити її своїм духом. Мусить вона взяти участь в політиці, однак в спосіб відповідний своїй жіночій індивідуальности, цьому вічно жіночому елементови, якого потребу відчували всі думаючі мущини по всі часи, в почуванні своєї мужеської односторонности, якого сучасна культура, що до своєї істоти ще передовсім технічна культура, більш чим вона вимагає. Норвезька письменниця Сельма Лягерлеф каже: «Мущина сотворив державу, а жінка огнище домашнє, однак днесь завдання держави стали так скомпліковані і так голосно домагаються ніжнійших сил моральних, що жінка, основателька огнища домашнього мусить станути днесь в життю державнім побіч мущини.»

Безперечно так, але участь жінки в політично-державнім життю тільки тоді стане правдивою моральною підоймою даного народа, коли жінка зістане вірною самій собі, своїй вічно жіночій істоті, коли в душі семейного огнища впливатиме на проблеми світа. Огнище семейне горить всюди, де любов, згода, співчуття, посвята; в душі семейного огнища лежить засаднича суспільна сила жінки.

Говориться тут не про огнище зовнішнє, але про огнище горіюче в душі. Рускін в творі своїм «Городи Королевої» говорить про жінку свідому цілі, котра через власне удоховлення звертає всяку культурну працю во внутр і серед хаотичних справ світа повнить свої королівські права очищаючої душі. Всюди, де благородна душа жіноча усмирює пристрасти, єднає з собою людей, а рани гоїть, там володіє дух огнища домашнього, там цвітуть городи королевої — хотяйби серед бюр і варштатів.

Це огнище повинна жінка всюди нести з собою і до парламентів, до всіх політично-державних і суспільних інституцій, переполити ним ціле сучасне культурне життя. Голос жіночий, що утихомирює пристрасти, що все лагодить, єдине і гоїть болючі рани, це правдиве жіноче „право голосу.“ Любов, ця чудотворна, могутня сила, це визволення себе з власного тісного „я“, — це вище, творче життя, це, як каже Ферстер: „правдиве політичне діло жінчини, її служба для зіплення сил людскости“. Без неї ніяка, хочайби найвище розвинена техніка політичної організації не могла би перешкодити моральному розкладови життя державного. Без неї уся заводова праця, усе діланя жіноче були би наче „оден танець смерти“. Усі вроджені здібности муштини призначають його до культурно-технічного і організаційного діланя на широкому полі. Призначенням жінки зайнятися душею соціальної організації, вона повинна зайнятися внутрішніми клітинами організму державного; жінка повинна будувати царство в душі; через це класти сильні підвалини під вище політичне життя. Жінка повинна не тільки побіч муштини в парламентах рішати проблеми світа, але головним підготовляти ці рішення в душах людських, заки вони в парламентах рішені будуть. Парламенти рішають те, що в душах людських давно вже вирішене.

Українська жінка повинна живу участь взяти в політично-державнім житті, подібно як беруть жінки інших культурних народів і то тим живіше з огляду на невідрадне політичне положення українського народу і в душі огнища семейного впливати і побіч муштини рішати політично-державні справи.

Коли світова війна за ціну сліз і крові принесла іншим народам свободу, власну державу, українському народові ні волі, ні власної хати не дала, та ще скарб одинокий — любов, братню згоду забрала. — Рідні братя, що розлучені кривими віками до зеднання тужили, днесь в гніві від себе відцуралися. Українська жінка мусить днесь стати чудотворним бальсамом, що гоїть болючі рани, мусить стати святим звеном любови, ангелом мира між розв'язаними братами. Кличуть до цього сестру Галичанку і сестру Придніпрянку святі тіни братів Придністрянців і братів Придніпрянців, що за волю України спільно кров лили, що в судорожних обіймах лягли в одній могилі.

Кличе нас до цього велика ідея соборної, вільної України! — Євгенія Тишинська.

Як кождий суспільно-політичний рух в своїх початках, так і сучасний рух нашого жіноцтва подібний до руху маятника. Змагаються тут радикальні елементи, котрі пруть вперед і консервативні, що ділають в противнім напрямі. Цінні думки одних і других. Перші в товчком для руху — другі, як п. С. Гнідий (гл. „Укр. Гол. ч. 2.“) неочінені тим, що гальмують цей рух, щоби він силою своєї безвладности за далеко не посунувся. Це ми замітили при статті п. Гнідий і *так а не інакше треба розуміти нашу замітку*. Слушність однак будуть мати ті, що займуть посередню позицію т. є. ту саму, що займає маятник, коли стане. І цю позицію бажає зайняти шан. проф. Тишинська нинішню статтею, яка здебільша годиться з думками, які ми висловили в редакційній статті „Жіночий Сойм“ (гл. ч. 50). Ріжниця тільки в тім, що шан. авторка надто ідеалізує жінку, уважаючи її майже надземською істотою. Чи можливе, щоб жіноцтво стояло далеко від партійних пристрастей? Навпаки — все промовляє за тим, що жінки на партійних позиціях стануть ще більш безоглядні як чоловіки. Проти того виступає п. С. Гнідий, виступили і ми в статті „Жіночий Сойм“. — Редакція.

Східна Галичина.

Польські газети переповнені вістками про Сх. Галичину. Кожда подає свою рецепту, як удержати Сх. Галичину *przy* *Macierzy*. Півголови, як „Іл. Курієр“ думають, що це найліпше зробити багнетом. Але, що на це Европа не дозволить, тож Курієр малює чорта на стіні і маячить про большевицькі повстання в Сх. Галичині. В него большевик і Петрушевич і Шептицький і Федак — взагалі всі свідомі Українці. В той спосіб, думає „Курієр“, Польща дістане вільну руку в Сх. Галичині.

Польські соціалісти мудріші від курієркових політиків. Вони знають, що це вдалось в р. 1919, але другий раз не вдасться. Тому „дарують“ Сх. Галичині автономію і то територіальну“. В осени до тої автономічної Сх. Галичини долучували Львів, а Борислав і всі українські повіти, що ле-

жать на захід від лінії Городка, лишали при М. Лопольці. Тепер соціалісти пом'якли, бо „великодушно“ — як пишуть польські газети — дарують Українцям і Борислав“. Очевидно, що цей крок соціалістів, це звичайна собі хитрість. Вони думають, що тим способом пустять блахмана в очі і Європі і Українцям; Европа буде подивляти великодушність Поляків, а Українці злакомяться на автономію. Але проти соціалістів виступили дуже рішучо всі польські партії, а навіть львівські соціалісти з Гавзером на чолі. Їх газети пишуть, що територіальна автономія для Сх. Галичини є першим кроком до відірвання цього краю від Польщі. Вистарчить — кажуть Поляки — воввудська автономія для Сх. Галичини, коли в воввудських соймах будуть мати більшість Поляки, бо тільки тим способом можна удержати Сх. Галичину при Мацерки. Працює теж і польський уряд над автономією Сх. Галичини. Яка вона, не знати, але польські газети доносять, що і на таку автономію не згодиться більша часть Поляків, і тому польський уряд по розв'язанню сойму має накинути цю автономію Сх. Галичині.

Якеж становище всіх Українців у Сх. Галичині? Нас нічо не интересують пляни польських соціалістів і інших чинників, бо їх пляни в образю для нас як народу. Ми не в Калмуками чи Кафрама, щоби для нас хтось випрацьовував „автономію“ і інші „благодати“. Ми в вже повнолітні і жадаємо повного самоозначення. Хто нам його відмовляє, з тим не маємо нічо до говорення. Можна нас держати під багнетом деякий час, але ми знаємо, що до часу збанок воду носить. Так само і багнет зість іржа. Аж гідь бере читати ті смішні, дитячі помисли польських політиків! Розуміли би ми становище польських політиків (хоть і на него не годилибися!), коли б вони говорили про федерацію східно-галицької держави з Польщею на взір відношення Ірландії до Англії, але базикати по всесвітній війні про автономію — це, ей Богу, дитяча іграшка! Не знаємо, як представляють собі Поляки автономію без нашої згоди! Тож хіба політичні сліпці не бачать, як сильний, як одноцільний наш національний фронт! Чи переслідування, тортури нас зломали, чи рептилька „Рідний Край“ з віденською „Україною“, на яку Польща ложить гроші, потрапили не то зломати, але бодай захитати наш фронт?! Ні! І ми свідомі своєї сили, хоть вона тепер обявляється тільки як сила відпорности. Час вже собі вибити з голови мрії про „*rozczyny ludęk ruski*“. Наш Іван, це не той Іван з перед війни. Він своєю кровю зросив поля від Вердену до Константинополя, від Альп до Кавказу. Він бачив світ, бачив вольних людей, він жив 7 місяців у своїй державі. Загартовано його опісля в Домбю, Бушюпах, Вадовичах і інших тюрмах. Там дозрів він політично, там Поляки навчили його патріотизму. Го! го! — це вже не той Іван-наймит, що „щоб жити, він життя і волю й власну силу за хліба кусник продає“. Наш Іван помудрів, а коли його хитрість по урядах змилить польського урядника, то нема чим тішитись. Це нічо іншого тільки валенродизм, який обявляється в різних формах.

А інтелігенція українська? Вонаж виплекалась також на поезії польського Міцкевича. Від него вчилась патріотизму і пристосовувала його до свого народу. Ще нині чуємо голос польського вчителя історії літератури, як читаючи Міцкевичові поезії, цілим своїм еством акцентував слова „*zemssta, zemssta na wroga z Bogiem a nawet i mimo Boga*“. Ніякі підступи польських політиків тут не поможуть, шкода часу мріяти про розпловді стайні ренегатів в роді закладу змартвихстанців, чи в роді реформи наших О. О. Василян. Зі змартвихстанців вишло багато людей, що тепер в нашою окрасою, а наші славні О. О. Василяне взяли від Єзуїтів тільки зброю — і лишилися як найщирішими Українцями і оборонцями нашої Церкви при помочи тоїж зброї. — Український рух — це пружина, яка стиснена не тратить на силі і як лиш сила натиску зменшає вона своє робить. Накинуть нам Поляки автономію територіальну — добре. Ми її зужиемо до нашої організації, але того приречення, про яке Поляки мріють, від нас ніколи, ніколи не дістануть. Взоруюсь зовсім на доновні політиці Поляків в трех заборах, з тою тільки ріжницею, що вони склали чолобитні і запевняли тром монархам, кождому з окрема: „*Przy tobie stoimy i stać chcemy*“ — а ми Українці того не кажемо і не скажемо, бо міжнародний трактат в Севр потягнув граничну лінію між Польщею а Сх. Галичиною.

На поміч вдовам по священниках.

Ся допись не могла бути поміщена перед загальними зборами Інституту для вдів і сиріт ізза браку місця але що не стратила на актуальности, містимо її нині.

Незадовго відбудуться традиційні Загальні Збори Інституту для вдів і сиріт по священниках. Прибуло деканатів, прибуде відпоручників — не прибуде лишень гаразду вдовам. Перемолотять денний порядок, закروعний на два дни, завдяки зичливішим учасникам до обіда, ухвалять такий а такий річний даток і в почуванню сповненого обовязку розідується домів. І остане по старому. Ніяка нова думка не буде допущена до дискусії або й до протоколу: думаючи відпоручники вийдуть пригноблені і через цілих десять літ не дадуться намовити до прийаття мандату. Ухвалений даток зложить ледви третина священників, і нужда вдів буде далі палити наші лица соромом. Бо ми собі ще народець, що потребує — скажимо словами „беззубої собаки“ — легенького натиску, а того натиску нема і, поки владиків будуть добирати для нас без нас, тоже в будучині не буде.

І чи не було б ліпше, місто на Загальні Збори, переслати усі гроші, потрібні на дорогу й удержання, в цілости до Інституту до розпорядимости фонду? Цеж не дрібниця. П'ядесят учасників мусить втратити хоч стотисяч маречек. А цілий вдовичий фонд мало що більший! А коли геніяльні люде заведуть іншу валюту, то чи той фонд буде варта так много більше понад пару черевиків? І чи в розум викладати нині на марне ще стотисяч? На марне — бо до комісії, управляючої і контрольної маємо повне довіря і знаємо, що потрафлять без похибки розпорядиму суму поділити через число вдів; а хто має увійти на лісту тих патентованих нуждарів, це полагодиже автоматично сам драконський устав. На марне — бо над тим фондом рука судьби зачинає писати вже хрестик і Загальні Збори ледви чи тому зарадять. І уся справа була б вже лиш комічна, якби не була так страшно-страшно болюча.

Бо де вихід? Хто забезпечить долю наших вдів і сиріт? Чи вдовичий Інститут? Ні. Він не піднявся ніколи до висоти свого призначення, не обяв'усіх вдів, і нині в тільки невеличким мліном: що привезуть, те й змеле. Що дістане, те й розділить. Побажати б лиш, щоб мав щастя зібрати що року як найбільше датків, і щоби й сюди не дібрався непотизм. Сюди перейдуть певно й жертви на купно дому для вдів, бо ми списалися прегарно і зложили аж десятю часть того, що повинні були зложити. Шкода лиш святого огню поважаного ініціатора тих жертв! Чи забезпечить вдови „Епархіяльна Поміч“? Дай Боже. Але статут того товариства невелику дає надію.

Чи може кавці подружні? Та завтрішні кавці нинішних вдів не загірють, а врешті проти кавці піднесуть поважні заміти ті, що бачили військове життя. То може львівська „Священнича Каса“? Годі! Є люди, які, хоч багаті на ініціативу, та не мають щастя. Врешті від проєктів і реклами до дійности в нас доріженька далека. А тут справа нагла. На висоті стане щойно той добродій, який *зараз* дасть вдовам поміч, і обійме всі вдови.

Чи вчинить це правительство? Та яке?.. Коли?... Як?... А заки сонце й зійде — роса очі виить.

Так я зважуюся на отсю раду:

В кождім деканаті, в парохії найліпше *вінований*, виділяється з ерекції п'ять мортів *грунту* на „Вдовичий Фонд“, *будується на тім ґрунті матеріалом з усіх лісів деканату, у відношенню до їх кількости і при підмозі в готівці усього деканального клира, подільний дім мешкальний в 3—4 комнат і відповідні будинки економічні, і віддається вдовам*. Парохія, що має найбільше ліса, достарчає річно 6 сягів дров. До пожитку з ґрунту мають право *лише* ті вдови, що мешкають у вдовичім домі. Коли б в деканаті не було ані одної вдовиці, або не мешкало б на місці, то маєтком завідує місцевий душпастир і цілий дохід відсилає до „Вдовичого Фонду“, яким може бути і нинішній Інститут. Можна в тім случаю приймати хвилеве тоже вдовиці з інших деканатів, де їх в більше як п'ять. Ґрунтом діляться вдови по рівній частині з тим, що дві сироти — до 18 літ — числять за одну вдовицю. Ґрунт виділяє, будову переводить і маєтком опікує та евентуальні непорозуміння полагодиже без відклику деканальний вдовичий Комітет, зложенний з декана і двох жонатих парохів з вибору.

Одиноким средством проти ревматизму, нервозному терпінню, перестарілому про- студженню і т. і. є

„НЕРВОЗАН“

з заведення хемічного

„ЛЯКООН“ — СПІЛКИ —
з обм. пор.
Львів, Ліндого ч. 6.

Невелике то спасібі. Але все те є вже щось реальне, при працьовитості і при підмогах з інших жерел щось не останнє, і *наше власне*. А чи в будучині не можуть такі вдовичі оселі дати почину до повстання шкіл шиття та домашнього господарства, діточих садків, притутів, то що? Хтож то може знати? Це-ж будуть зелені оази.

Остає питання: Чи це можливе до переведення? Думаю: так. Коли єпископські ординарії так легкою рукою відбирають парохам третину ґрунтів для сотрудників — парохам, що часто мають по кількоро дітей у школах, для сотрудників на разі бездітних або й безженних, — то хіба на тій основі, австрійський закон, який ерекціональний ґрунт давав під всевладну опіку правительства і пароха хоронив, не єствує. А тоді не далобся вже взяти п'ять моргів на деканат на таку високу церковно-народну ціль?

По свідочтву о. Леонтія Куницького наш Митрополит заявив, що не хотівби правити дієцезією без жонатого духовенства. Віримо. Годіж цю заяву брати тільки за панський жест, що про него Гетів Мефісто мігби сказати: „Es ist gar hübsch von einem grossen Herrn so menschlich mit dem Teufel gar zu sprechen“. Отже віримо. Погляди других владиків трохи знаємо, трохи не знаємо. Деякі з них люде нові, їх громадянська карта ще незаписана. Але в такій справі тай в ні-нішніх часах, чи може бути дві думки? Коли справді думаємо „навертати схід“ (чи з того що буде, то інша річ), то вже хіба не на платформі делібату. Одробину серця, і вдови вже в 1922. р. беруть бодай спілку. Нис Rhodus, нис salta!

Та від дописі справа не потовстіє. Її мусить поставити на ноги духовенство і то, думаю, найкраще поставити Товариство св. ап. Павла, — не лишень для того, що це товариство краєве і може заступати всі єпархії, але й тому, бо має на переді поважних людей, може й останніх Могіканів, які не раз дали докази, що мають апостольську відвагу і вмють постояти за справи клиру так, як **Кирів** того треба. Ми зривалися за всілякі справи, а тепер зірвімося раз до чину за нашу власну, стану справу. А може воно вийде на пожиток і ще комусь.

о. Теодор Савойка.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Поанкаре, новий прем'єр Франції, не має доводження в своїй політиці. Бажав він конче, щоб за його згоду на міжнародну конференцію в Генуї, Англія заключила військовий договір з Францією, силою якого зобов'язалась би Англія всю свою силу звернути проти Німеччини, колиб ця кинулась на Францію або на Польщу. Це бажання Поанкаре, відкинула Англія, заявляючи, що вона на 20 літ зобов'язеться боронити Франції перед нападом Німців, але за ніяку ціну не виступить в обороні Польщі, колиб на неї напали Німці.

Конференція в Генуї, не уважаючи на невдоволення Франції, таки відбудеться по пляну Льюїса Джорджа. Цю конференцію дуже непокоїть Польща, бо, як пише „Nowa Reforma“, тепер Поляки будуть приєднані самі виступати в своїй обороні. На дотелерішних міжнародних конференціях Польща була причіпкою до держав, які побідили у війні і тягнула з того зиски. Тепер треба буде стрітисся з Німцями око в око; під фартушок Франції не можна буде ховатися, бо Франція сама буде вертисся як в окропі між Німеччиною, большевиками, Англією і Італією. А з цих держав, кожда для себе буде старатися винести користи з конференції і не буде оглядатися на молоду, розпещену Польщу. Також і інші політичні справи, які доторкають Польщі, будуть ухвалені на конференції в Генуї. Очевидно перед тим вони будуть вирішені в Англії і Франції. Передовсім мусить бути прояснена справа Сх. Галичини, Вільна і взагалі рижського миру, яким Польща прилучила великі простори української і білоруської землі до своєї держави. Ці справи відбирають сон польським політикам і оноді обговорювали вони ці справи на соймовій комісії. Народи були гайні, а «Кур'єр Львовскі» про них пише загадково так: «Багато чле-

нів соймової комісії справ заграничних вважає міжнародну ситуацію дуже напруженою. Це вимагає дуже пильної уваги не тільки польських політиків і дипломатів, але й цілого польського народу. Найблизчі тижні будуть приносити конкретні факти, які не дадуться сховати в дипломатичних канцеляріях». — Знається, що Поляків непокоїть, тож легко догадатися, що саме про ті краї западуть рішення в Англії і Франції.

Німці лагодяться на конференцію в Генуї. Як звичайно, Німці з великою старанністю приготувляють матеріяли, щоб стояти на сильних підкохах в часі конференції. Найбільше досодила їм Франція, а опісля Польща. Тож будуть старатися відплатитися по змозі. Як оповідають, Німці не можуть дарувати чваньковатому Падеревському, який з міною переможця дивився на Німців, як вони підписували трактат в Верзалю.

Бувшим інтернованим в Канаді в часі світової війни до відома!

Багато наших людей, що були інтерновані в Канаді підчас світової війни не підняли до нині в Канадйськйім Правительстві належних грошей за працю (25 ст. денно.) Деякі з них уповажнили агентів в Канаді, щоб підняли за них належні за працю гроші і грошей тих до нині не дістали. Конзулят в Монреалю письмом з 9/XII 1921 доносить мені, що фірма Гендерс в Монреалю заінкасувала за них кількадесят тисяч доларів і ними орудує а людам не виплачує. По урядовим донесенням, Канадйське Правительство має виплату грошей незабавки застановити.

Хто хтівби в тій справі яко інтересований засягнути ближшої інформації зволить надіслати свої дотичні документи і 25 Мк на порто.

Др. Теофіль Окуневський, адвокат в Городенці.

ВСЯЧИНА.

Ювілей Ольги Кобилянської. Звісна всім великій українській сімі українська письменниця авторка „Землі“, „В неділю рано зілля копала.“ „Царівна“ і многих інших повістей і новел, обходитиме цього року 30-літний ювілей своєї діяльності на ниві українського письменства. Буковинська Україна готується до великого свята, яке відбудеться в честь Шановної Ювілятки в Чернівцях дня 15 лютого 1922 р. Зголошення до участі в святі належить слати на адр. Грушкевич, Чернівці, вул. Стефанії ч. 15.

W Polsce wolno, jak kto chce. В Гійську пов. Доброміль заколядували члени читальняного хору 33.600 Мк. на добродійні цілі. Власти взяли собі імовірно до серця бажання п. міністра Довнарівча, щоби нічим не дразнити Українців і вже від трех днів, як нам доносять, безпокоїть державна поліція людей в селі слідством з причини коляди. Поступають очевидно по пр. зразкового воеводи п. Грабовського про якого, „Kurjer Lwowski“ з дня 26 січня пише, що нічого собі не робив з розпорядків вищих влад, а коли ці вищі влади кликали його на послухання, то відповідав „taka sama droga im do mnie, jak mnie do nich.“ Звичайно, в нас кождий урядовець вважає себе начальником у своїй державі.

Реданція „Українського Прапора“ Wien VIII, Langeg. 5/6) повідомляє отсим українських письменників, які прислали відповіді на інформаційну літературну анкету „Укр. Прап.“ на тему: „Над чим працюєте?“, що з причин великого числа відповідей оголошення їх потріває довше, правдоподібно ще цілий лютый. Тих письменників, що не подали нам досі даних про свою теперішню літературну працю, просимо ще раз відгукнутися на наш зазив. Всі відповіді будуть поміщені, о скільки одержимо їх до 15. лютого с. р. За Редакцію: *Німчук*.

Зі всіх трех дієцезій напливають до нас щодня письма з признанням для становища, яке ми заняли в справі целібату. Надійшло і письмо від о. віцеректора дух. сем. в Станіславові, що накидається на наше становище. Ці письма зреферуємо в слідуіючім числі.

Маловаженне нашої релігії. Комісаріят III. дільніці у Львові, як політична власть першої інстанції, візвав до переслухання 4 українців на саме наше Різдво на год. 3 попол. Між візваннми був і священник о. Іван Рудович, якого візвання мало ч. 1434/22 з 7./I 1922. Взиваючий урядник підчеркнув, що візвані мусять під загрозою кари явитися, бажуючи тим способом зазначити своє маловаженне і наругу над нашою вірою і церквою. Чи це є оден зі способів „пацифікації“ Сх. Галичини?

Похорони помершого Папи Венедикта XV. відбулися в понеділок дня 30 січня 1922 при великому здвизі народа.

Вибори нового Папи начнуться дня 2 лютого. Нового папу вибирають кардинали, яких є до 70 а те їх зібранне зветься конкляве. Вони нараджуються деколи й кілька днів. За весь час виборів не вільно їм виходити з призначеного для них мешкання. Звичайно вибирають одного з італійських єпископів. Поляки а властиво „Kurjerlowski“ пише, що тепер виберуть на папу римського якогось польського біскупа. Хайби ні!!

Не так як у нас. Англійський журнал „Живо“, що виходить у Менчестер, приносить м. и. слідуіую розмову: Один англійський священник звернувся до Шкота і запитався його: чим ви хотіли бути, якби ви не були Шкотом? Шкот відповів: „Очевидно, що Англійцем!“

Відтак той сам священник звернувся до одного пана з Ірландії і запитав його: „А чим хотіли ви бути, якби ви не були Ірландцем?“ Ірландець подумав хвилю і сказав: „я соромивсяби самого себе!“

На прес. фонд „Укр. Гол.“ надіслали в марках: Всч. о. Ів. Сас Погорецький 40, Алекс. Дідицький 1000, всч. о. Григ. Паньчшин, Гологори 100, ви.п. Музика Іван, Жужіль 80, Левочко, Ленче 100, Григ. Чухрай, Мостиска 100, Мих. Новосільський, Краків 460, Дмитро Саковський 100, Іван Ярошевич, Перекопана 100, М. Невела 100, о. Н. Грицеляк, Крамарівка 100, Йосиф Рибачевський, Ляшки гост. 200, Зиновія Костик, Тимці 100, Тома Дурдела Вишнівчик 100, Дмитро Бойчук, Підвербці 200, о. Антій Макар, Олешчі 300, о. Єронім Моравський, Орове 40, Варчак Ілько, Лісники 100, Чит. Просвіти, Боневичі 500, Гординська Мих., Воля стариська 200, Гринько Сендецький, Нараїв 650, М. Ярема, Бахів 100, Мих. Іванейко 200, Плахта Мих. 100, о. Борисевич від чит. Дрогоїв 360, гром. Накло 550, гром. Лазі 1000, Семен Трусович 250. **На Рідну Школу:** Вп. п. Дмитро Лапчик, Ніжанковичі 100, Марія Щирба, Гочва 200, Дмитро Саковський Перемишль 500, Іван Ярошевич, Перекопана 200, Евфросина Федевич, збірка в Мочерадах 500, Музика Іван, Жужіль 80, Яр. Оришкевич 25, Григ. Сендецький з коляди в Нараєві 2850, Вол. Підгорецький, Брусно нове 2000, чит. Просвіти, Боневичі 1500, Ришкова воля, коляда ак. мол. 3452, Гром. Германовичі, Козьоринська з коляди 2000, Семен Трусович замість святочних желань 1000, Мих. Іванейко 3000, Плахта Мих. 100, гром. Накло з кол. 2000, Петро Хробак 500, гром. Вапівці 2000. (д. б.)

Замітка: В виказі з ч. 3. „Укр. Гол.“ для У. П. Т. у Львові замість: о. Гринецький, Смолни 200, має бути 2000.

На Рідну Школу від 23 до 31. січня с. р. Ученики 7 а тім. 931; V а 1050; Урядники суду (за січ.) 2156; І. в. тім. муж. 6260 (славно!) Ломінська (за лют.) 180; Вarioвода (за січ. і лют.) 360; Питомці бурси Деш. Кухні 1000.

Грошовий курс з дня 30 січня: Долар америк 3410—3420, од. і дв. 3310—3320. Долари кан. 3100—3120; Нім. марки 16'85—16'90, дрібні 15'50—15'60; Лей 22'50—23'00; Чеські корони 63—65, дрібні 60—61, Австр. кор. 1050—1100; 20 кор. 12—14, Рублі 500,— 2'20—2'55, сотки 3'00—4'50; Карбованці 2'80—3'00; Гривні 5'50—8'50; швайц. франки 600—620; фр. фр. 260—270.

НАДІСЛАНО.

Українське Студенство в Перемишлі улаштує в суботу 11. лютого 1922 в великій салі „Народного Дому“ „Вечерниці з котиліоном.“ Вступ 500 Мк. від особи. Стрій снацеровий. Початок 8'30 веч. Дохід на добродійні цілі. □□□

З поручення Митрополитичного Ординаріату просить „Народна Торговля“ у Львові Всч. Деканати львівської Дієцезії відобрати в протягу місяця січня призначене їм Митрополитичним Ординаріатом вино на літургічні цілі. — Бочка містять около 160 літрів. Ціна вина 1300 мп. за літру, льоко пивниці Народної Торговлі у Львові. Готівку належить влатити при зголошенню відбору. (41-2-2) Дирекція.

Загальні Збори

Товариства св. Ап. Петра у Львові

відбудуться дня 2. лютого с. р. о год. 10. рано в салі засідань Митрополічої Консисторії, пл. св. Юра, ч. 5. II. поверх. Того дня відправляться Служби Божі за добродіїв товариства: бл. п. о. Крил. Залуцко Івана, був. пароха Теревовлі і бл. п. Венедикта Мійського, його найблизшу рідню з парастасом. (98—1—1)

Звичайні місячні сходи для членів тов. „Жіночий кружок“ будуть відбуватися кожної п'ятниці по першій в льокалі Тва вул. Шевченка 5, точно о год. 4 попол. За Виділ: Олена Витвицька, голова. Е. Левицька секретарка. Коломия 23 січня 1922. 96—1—1

Подяка. Не будучи на разі в спроможі в інший спосіб бодай в части вивязатись з довгу вдячності сурьоти Вповаж. Пана Дра Александра Штайнгарта лікаря в Перемишлі, складаю йому прилюдну як найсердечнішу подяку, за повне пожертвування заопікуваннєся моєю тяжко хорою Бабцею, за безінтересовне, повне знамя, лічення ві, та яке рідко в теперішних часах, стрічається, сердечне співчуттє на вид недолі ближнього, яка мені весь час Вп. Др. А. Штайнгарт, не оглядаючись ні на ризиків народности, віроісповідання, ні на гонорар який йому належить, а руководячись виключно чувствами чоловіка, як правдивий лікар-добродій, оказував і оказує. **Стефан Чичкевич** абсолют. прав.

40 морів поля в двох парцелях до продажу. Може купити двоє людей по 20 м. під дуже корисними умовами. Зголоситись устно або письменно в Адм. „Укр. Голосу“.

Позір Угнівщина! Загальні Збори

кооперативи „Господарська Торговля“

стов. зар. з обм. пор. в УГНОВІ відбудуться в неділю 5. лютого 1922 з дн. порядком:

а) Відчитанне протоколу з попер. Заг. Зборів; 2) Звіт з діяльності за рік діловий 1921; 3) Відчитанне звіту з переведеної реналі Кр. Союзом Ревізіоним; 4) Розділ чистого зиску; 5) Затвердження одного члена Дирекції; 6) Вибір доповняючий членів до Надзірної Ради; 7) Реферат про кооперативи. —

Вступайте всі масово в члени! Уділи приймаєся від 1000 марок, вписове 100 мар. — Вплачуйте уділи скоро аби мати право голосовання на Загальних Зборах. Кождий повинен стати членом торгівлі. Приймаєся готівку до обороту на вкладкову книжочку на дуже корисних услівях.

За Надзирну Раду: **Теодор Мусій, Корнело Целевич.**

ПОДЯКА.

Страшний та несподіваний удар навістив нашу рідну дію 12. грудня 1921. Далеко від рідного краю, на чужині помер наш найдорозчий Микола Шемердяк, студ. III. р. гірничої академії в Прибрамі на Чехах в 23. році життя. Це оден з тих, що з любови до своґо краю мусів маю 1919 шукати захасту серед чужих та не судилось йому голову зложити на рідній землі, для котрої все посятив.

Високоповажаним Членам „Укр. Гірничого Кружка „Каменяри“ в Прибрамі, котрі занялись Покійним в часі його недуги та уладили величавий похорон, всім П. Т. Товаришам Покійного чеської нації, що причинились до віддання йому послідної прислуги, а передовсім Вп. І. Монастирському, яко предсідникови похоронного комітету складає отсим прилюдну подяку. — **Родина.**

Вже вийшло „Митуса“ ілюстрований місячник літератури і мистецтва. — Виходить 15. кожного місяця. Ціна 150 марок, з пересилкою 170 марок. Адреса: **Осип Навроцький, Львів,** вул. св. Марка 20.

„Червона Калина“ має на складі М. Капустянского, ген. штабу ген. хор. „Похід українських армій на Київ-Одесу в 1919 році.“ Ч. I. і II. (Короткий воєнно-історичний огляд). Ціна 500 марок, з пересилкою 550 марок. При більших замовленнях за готівку значний опуст. Замовлення і гроші слати на адресу: **Осип Навроцький, Львів,** вул. св. Марка ч. 20., або „Українська Книгарня і Антикварія, Львів, вул. Рутовського ч. 22.

Учитель, техник, літ 29, високий, пристійний темний шатин, з доброю вдачою пошукує кедо дорогою відповідної особи, яка пізнавши його, домоглаб укинути йому студії і позісталаб йому правдивим другом до смерті. Річ трактується поважно. Ласкаві зголошення слати з описом особи і по можности з фотографією за зворот якої і дискрецію ручу словом, — до: **Львів, Глибока (Głęboka) poste-restante „Абсолютна правда“ ч. 89.**

Півця церковного — з добрим голосом і знаючого нотний спів потребує парохія Струсів к. Теревовлі — може обняти і агенцію „Дністра“. — о. **Теодор Цегельський, парох.** (81—2—3)

Даром одержить календарець на 1922 рік гарний, хто замовить у нас книжок за 1500 Мп. Прже, які книжки маємо на складі, дізнаєтеся з нашого ціняка. Ціняк вийдемо всякому, хто подасть нам свою адресу і пришле 50 Мп. на поштове порто. Пишіть на адресу: **Видавництво „Добра Книжка“ Львів, ул. Содова 4**

Новина!

Важне для сільських читальнь.

Вийшли отсі нові книжки **С. Налянца.**

- 1) *Було, та мохом поросло*, народні казки (легенди) 4 арк. друку ціна . . . . . 100 м
- 2) *Легенда про Ісуса Христа*, ціна . . . . . 40 м
- 3) *По другім світі*, (з образками) . . . . . 200 м

Клима Поліщуна:

- 4) *Скарби віків*, легенди . . . . . 120 м
- 5) *Жменя землі*, гал. легенди . . . . . 100 м
- 6) *Отаман Зелений*, велика сучасна повість в 2 частинах брош. 700 м опр. . . . . 850 м

Галини Орлівної:

- 7) *Перед брамою*, новелі . . . . . 100 м

Антоня Павлюка:

- 8) *Незнайома*, уривки із записника . . . . . 80 м

Вислає за попередним надісланнем готівки

Гр. Гануляк, Львів, Куркова 10.

Адвокат

Др. Стефан Антоневич

веде канцелярію в Добромилі. 7—110

Адвокат

Др. Ярослав Олесницький

повернув до Львова і веде канцелярію в Ринку 43. Кореспондує також в англійській і французькій мові та робить з них переклади.

Окуліст (лікар очей)

Др. Михайло Коє

приймає хорих на очі при вул. Міцкевича (в будинку поштовім).

Дентистичний (зубний) заклад

Дра Степана Дмоховського

ул. Залізнична (Колієва) ч. 1.

приймає від 9—12 і 3—6.

Повідомлення для Впр. Духовенства і Урядів парохіальних

ІВАН ПАВЛОВИЧ

арт. заклад малярства і позолотарства у Львові

заложений в р. 1912, по війні урехомлений 1921.

Заклад відзначений численними подяками за солідне і артистичне виконуване всяких робіт церковних, як мальоване церков і образів — золоченне нових, і відновленне старих іконостасів, престолів, кивотів, проповідниць і т. п. Виконує роботи церковні після стилю входячі в обсяг малярства, позолотарства і різьби. Золоченне виконує правдивим золотом. Пляни, оферти і вказівки предкладає даром. Замовлення приймає: 62—4—4]

у Львові ул. Свентокшицна ч 47.

Український Будівельний Союз

Львів, вул. Оссолинських 6.
(Адрес для телеграм „УБС“ Львів.)

ОДИНОКЕ ФАХОВЕ СТОВАРИШЕННЯ

інженерів, архітектів, будівельних майстрів, теслярів, монтерів, механіків, слюсарів і т. д.

будує: млини, тартаки, цегольні, вапнярки, прядільні, церкви, доми, кам'яниці і т. д.

продає: вапно, цемент, цеглу, дошки, мотори, бляху, дахівку, залізо, машини ітд.

Проекти, Пляни, Кошториси.

Селянська механічна

ткальня

„ПОЛОТНО“

спілка з обмеженою порукою

у Львові,

вул. Зіморовича ч. 20.

Ропний мотор 15 кінний для млима продасть у себе зараз — **УБУС, Львів, Оссолинських 6.** — 74-1-1

„Народна Торговля“

— **Львів, Ринок ч. 36.** —

☐ хочачи заосмотрити церкви в правдиві ☐

☉ **Богослужебні вина** ☉

„Самороднер“

поручає Всеч. Духовенству

„VINUM DE VITE“

в бочках від 160—200 літрів льоко пивниці Львів, по ціні: Мп. 1.300— за літр для львівської Архідієцезії, — 1.500— за літр для інших дієцезій.

Належна готівка з гори. — При відборі належить предложити посвідку Всеч. Деканату, що вино є призначене для літургічних цілей, бо лише таке вино звільнене від додаткової оплати по Мп. 400— від літра. —

З уваги на це, що тепер вже саме цю і додаткові оплати вносять звиш Мп. 1.600— за літр, не вчисляючи ціни за вино і коштів транспорту, просимо спішити зі замовленнями, бо подані ціни обовязують ще лише місяць. — **Дирекція.** 1—2

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ в ПЕРЕМИШЛІ,

вул. Костюшка ч. 5.

Приймає і виплачує шадничі вкладки щоденно з вняттям неділі і українських свят в урядових годинах і опротентує їх на 4%. (Вкладкові книжочки „Української Шадниці“ мають популярну обезпеку). — Уділює позички гіпотечні, векселі і на підклад цінних паперів.

ВОЗИ господарські першої якості з найліпшого матеріялу з фабрики

Дзюбінський і Ска продає

Краєвий Союз

господарських спілок

— в **ПЕРЕМИШЛІ.** —

Одиноке Українське „ЗЕМЛЯ“ парцеляційне товариство „ЗЕМЛЯ“ у Львові, Ринок ч. 43.

Переводить парцеляції більших посіlostей, інтабулює зараз купців за властителей куплених ними ґрунтів. Має урядове уповажненне до парцеляції. Приймає гроші на вкладки шадничі. — Дає інформації в справах парцеляційних.